

Pokyn ředitele

- (1) Etická komise RILSA (dále jen „komise“) je poradním orgánem ředitele RILSA v souladu s Etickým kodexem akademických a odborných pracovníků RILSA (dále jen „kodex“).
- (2) Etická komise v souladu s kodexem projednává:
  - a) návrhy výzkumných projektů nebo již schválené projekty (dále také „projekt“);
  - b) podněty, které jí předloží ředitel RILSA;
  - c) ostatní podněty, které obdrží předseda komise.
- (3) Komise si ze svého středu zvolí předsedu.
- (4) Předsedu a členy komise na tři roky jmenuje a odvolává ředitel RILSA.
- (5) Členství v komisi zaniká na vlastní žádost.
- (6) Komise má minimálně 4 členy.
- (7) Komise si na svém prvním jednání schválí jednací řád.

Dne 24. 1. 2024 v Praze

Ing. Robin Maialeh, Ph.D.

za Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i.

ředitel

Jednací řád Etické komise RILSA

Článek 1

- (1) Jednání komise svolává předseda na žádost ředitele RILSA nebo z vlastního rozhodnutí.
- (2) Termíny jednání oznamuje předseda komise řediteli RILSA.
- (3) Jednání komise řídí její předseda. V době nepřítomnosti předsedy řídí komisi jím pověřený člen komise.
- (4) Členové komise mají povinnost účastnit se jejích jednání a aktivně se podílet na její činnosti.
- (5) Jednání komise jsou neveřejná. Účastní-li se jednání komise ředitel RILSA, má hlas poradní. Na žádost předsedy nebo z pověření ředitele se konkrétního jednání účastní pověřené osoby, a to s hlasem poradním.
- (6) Komise je způsobilá se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina členů jmenovaných ředitelem RILSA.
- (7) O stanovisku k projektu nebo o usnesení z projednávání podnětu se hlasuje aklamací. Na návrh kteréhokoli člena komise o daném případě hlasuje tajně.
- (8) Hlasování o stanovisku k projektu se neúčastní člen, který deklaroval v souvislosti s projednávaným projektem střet zájmů.
- (9) K přijetí usnesení je třeba souhlasu prosté většiny přítomných členů jmenovaných ředitelem RILSA.
- (10) O jednání se pořizuje zápis.

Článek 2

Průběh projednávání návrhů výzkumných projektů nebo již schválených projektů

- (1) Komisi jsou k projednání předkládány zejména projekty, u nichž
  - a) schválení etickou komisí vyžaduje poskytovatel dotace (např. grantová agentura) nebo redakce odborného časopisu;

b) předmětem výzkumu jsou děti, zranitelné skupiny, participanti s omezenou schopností dát souhlas nebo participanti v závislém postavení;

c) pokud jsou v rámci výzkumu zpracovávány osobní údaje zvláštní kategorie (tj. vypovídající o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení nebo členství v odborech, genetické údaje, biometrické údaje) za účelem jedinečné identifikace fyzické osoby a údaje o zdravotním stavu či o sexuálním životě nebo sexuální orientaci fyzické osoby.

(2) Návrhy výzkumných projektů nebo již schválené projekty jsou komisi předkládány k posouzení výlučně prostřednictvím oddělení „Management výzkumu“, a to v termínech stanovených v návaznosti na harmonogram podávání výzev do soutěží. Žádosti o posouzení projektů mimo tyto výzvy přijímá komise průběžně. Na vydání stanoviska k předloženým projektům má komise 10 pracovních dní.

(3) Žádost o posouzení projektu obsahuje:

a) název projektu;

b) grantové schéma, výzvu apod., do nichž je projekt podáván, nebo v nichž je řešen;

c) detailní popis užití metodologie se zaměřením na ošetření etických aspektů daného výzkumu;

d) relevantní doprovodné dokumenty (např. Informovaný souhlas, Souhlas se zpracováním osobních údajů apod.).

(4) Předseda nebo jím pověřený člen komise určí pro každý posuzovaný projekt jednoho člena komise (zpravodaje), který provede jeho hodnocení a následně písemně seznámí komisi se svými závěry. Zpravodajem projektu nemůže být člen komise, který v souvislosti s tímto projektem deklaroval střet zájmů.

(5) Při hlasování o projektu má komise k dispozici stanovisko zpravodaje.

(6) Komise vydává k posuzovaným projektům písemné stanovisko.

(7) Komise ani další posuzující odborníci nesmí provádět žádné změny v předložených návrzích projektů.

(8) V případě, že komise doporučí ve svém stanovisku změnu projektu nebo změnu některého z doložených dokumentů (např. poučení a informovaného souhlasu), je zodpovědností navrhovatele, zda tyto návrhy akceptuje a předloží komisi k projednání pozměněné podklady.

Článek 3

Průběh projednávání podnětů

- (1) Podnět může komisi předložit kdokoli, a to písemnou formou. Podnět se předkládá přímo předsedovi komise, předsedovi komise prostřednictvím oddělení „Management výzkumu“, nebo předsedovi komise prostřednictvím schránky pro anonymní podání.
- (2) Podnět musí komise projednat, pokud:
  - a) výslovně obsahuje sdělení předkladatele o tom, která z obecně uznávaných morálních zásad, resp. které ustanovení Etického kodexu bylo porušeno;
  - b) je zdůvodněn;
  - c) je v něm uvedeno jméno, příjmení a adresa předkladatele;
  - d) je předkladatelem podepsán vlastnoručně nebo zaručeným elektronickým podpisem.
- (3) Podněty, které nespĺňují tyto náležitosti, jsou komisi přesto předloženy. Jsou projednávány, pokud tak komise rozhodne, nebo tak rozhodne předseda komise.
- (4) Za účelem projednání podnětu si komise může vyžádat spolupráci kteréhokoli zaměstnance RILSA. Zaměstnanec RILSA je povinen poskytnout komisi informace k případu podle svého nejlepšího svědomí, a v souladu s Etickým kodexem.
- (5) Komise je povinna vydat usnesení o podnětu do jednoho měsíce ode dne přijetí podnětu. Ve zvláště komplikovaných případech může ředitel RILSA na žádost předsedy komise lhůtu prodloužit. O kvalifikaci daného případu jako zvláště komplikovaného se komise usnává hlasováním.
- (6) Usnesení komise obsahuje:
  - a) konstatování, zda došlo k porušení obecně platných morálních zásad, popřípadě ustanovení Etického kodexu;
  - b) zhodnocení závažnosti porušení uvedených zásad, případně ustanovení Etického kodexu;
  - c) případný návrh na další postup RILSA ve věci;
  - d) případnou odpověď předkladateli podnětu.

- (7) Zápis s usnesením předloží předseda komise řediteli RILSA. Části usnesení specifikované v čl. 3 odst. 5 písm. a) a b) postoupí komise jako součást odpovědi předsedy předkladateli podnětu, byl-li podnět předložen podle čl. 3 odst. 2 písm.
- (8) Etická komise RILSA každoročně zveřejňuje anonymně výsledky své činnosti včetně statistiky svých závěrů ve výroční zprávě RILSA.

Článek 4

Střet zájmů

- (1) Za střet zájmů se u členů komise považuje zejména situace, kdy člen komise je navrhovatelem nebo členem řešitelského týmu projednávaného projektu.
- (2) Střet zájmů je člen komise povinen ohlásit tehdy, je-li pověřen úlohou zpravodaje pro daný projekt. Člen komise, který v souvislosti s daným projektem deklaroval střet zájmů, nemůže být zpravodajem tohoto projektu.
- (3) Členové komise deklarují případný střet zájmů při hlasování o daném projektu. Člen komise, který v souvislosti s daným projektem deklaroval střet zájmů, nemůže o tomto projektu hlasovat.

Článek 5

Závěrečná ustanovení

- (1) Výkladem jednotlivých ustanovení tohoto pokynu je pověřen předseda etické komise RILSA.
- (2) Kontrolou dodržování tohoto pokynu je pověřen předseda etické komise RILSA.
- (3) Tento pokyn navazuje na „Etický kodex RILSA“ a bude vykládán v souladu s ním.
- (4) Tento pokyn nabývá platnosti dnem zveřejnění.
- (5) Členové komise jsou vázáni mlčenlivostí o komisí projednávaných skutečnostech.
- (6) Tento pokyn nabývá účinnosti dnem 24. 1. 2024.